

STRUČNÝ SPRIEVODCA KATALÓGOM PODPORNÝCH OPATRENÍ PRE MATERSKÉ ŠKOLY

Pomocou podporných opatrení sa každé dieťa môže plnohodnotne zapojiť do výchovy, vzdelávania a rozvíjať tak svoje vedomosti, zručnosti a schopnosti.

www.podporneopatrenia.minedu.sk

c) ZABEZPEČENIE ČINNOSTÍ NA ROZVOJ POHYBOVEJ SCHOPNOSTI, ZMYSLOVÉHO VNÍMANIA, KOMUNIKAČNEJ SCHOPNOSTI, KOGNITÍVNEJ SCHOPNOSTI, SOCIÁLNO-KOMUNIKAČNÝCH ZRUČNOSTÍ, EMOCIONALITY A SEBAOBSLUHY

O čom je podporné opatrenie?

- Podporné opatrenie je zamerané na zmierňovanie alebo odstraňovanie prekážok dieťaťa počas výchovno-vzdelávacej činnosti s cieľom zabezpečiť rozvoj jeho schopností alebo osobnosti prostredníctvom intervencií.
- Podporné opatrenie sa môže zameriavať na rozvoj a podporu jednej z uvedených oblastí, alebo na rozvoj a podporu viacerých oblastí súčasne:
 - rozvoj a podpora pohybových schopností;
 - rozvoj a podpora zmyslového vnímania;
 - rozvoj a podpora kognitívnych schopností;
 - rozvoj a podpora komunikačnej schopnosti;
 - rozvoj a podpora sociálno-komunikačných zručností;
 - rozvoj a podpora emocionality;
 - rozvoj a podpora sebaobsluhy.

K podpornému opatreniu je dostupný sprievodný materiál

Pre koho je podporné opatrenie určené?

Všetky deti podľa potreby, stavu identifikovaných ťažkostí alebo oslabení.

Kto sa vyjadruje:

- učiteľ, školský špeciálny pedagóg, odborný zamestnanec školy, zariadenie poradenstva a prevencie.

Kto zabezpečuje:

- materská škola,
- materská škola pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Kto poskytuje:

- školský špeciálny pedagóg, odborní zamestnanci školy.
- V odôvodnených prípadoch pedagogickí zamestnanci s metodickou podporou odborných zamestnancov zo zariadení poradenstva a prevencie. V školách pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami vykonávajú činnosti pedagogickí zamestnanci.

d) ČINNOSŤ NA PODPORU DOSAHOVANIA ŠKOLSKÉJ SPÔSOBILOSTI

O čom je *podporné opatrenie*?

- Cieľom podporného opatrenia je systematicky rozvíjať oblasti dieťaťa, ktoré majú priamy vplyv na dosiahnutie jeho školskej spôsobilosti:
 - rozvíjanie spôsobilostí dieťaťa pre neskoršie učenie sa čítať a písať;
 - rozvíjanie spôsobilostí dieťaťa pre neskoršie učenie sa počítat;
 - rozvíjanie sociálnych zručností a emocionality.
- Pri plánovaní a realizácii aktivít sa dbá na ich hrový charakter, neustále je sledovaná motivácia a záujem dieťaťa v snahe vyhnúť sa drilu a formálnemu tréningu, ktorý môže negatívnym spôsobom ovplyvniť vnútornú motiváciu a neskoršie vzdelávacie úspechy dieťaťa.
- Podpora pri dosahovaní školskej spôsobilosti je integrálnou súčasťou výchovno-vzdelávacej činnosti, v rámci ktorej je uplatňovaný diferencovaný prístup a individuálny prístup k dieťaťu.

K podpornému opatreniu je dostupný sprievodný materiál

Pre koho je podporné opatrenie určené?

Deti so zdravotným znevýhodnením.

Deti zo sociálne znevýhodneného prostredia.

Deti, ktorých zdravotný stav, sociálne podmienky, jazykové schopnosti, nadanie, správanie, kognitívne schopnosti, motivácia, emocionalita, tvorivosť alebo zručnosti vyžadujú poskytnutie podporného opatrenia určeného diagnostikou

v zariadeniach poradenstva a prevencie (podľa § 2 písm. i) školského zákona) a zároveň sú to deti, ktoré:

- plnia povinné predprimárne vzdelávanie, alebo
- pokračujú v plnení povinného predprimárneho vzdelávania.

Kto sa vyjadruje:

- zariadenie poradenstva a prevencie.

Kto zabezpečuje:

- materská škola,
- materská škola pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Kto poskytuje:

- učiteľ, školský špeciálny pedagóg, odborný zamestnanec. Podľa potreby dieťaťa môže škola alebo školské zariadenie zabezpečiť uvedené podporné opatrenie v spolupráci so zariadením poradenstva a prevencie.

e) ZABEZPEČENIE POSKYTOVANIA KURZU VYUČOVACIEHO JAZYKA ŠKOLY ALEBO INEJ PODPORY PRI OSVOJOVANÍ SI VYUČOVACIEHO JAZYKA ŠKOLY

O čom je podporné opatrenie?

- Cieľom podporného opatrenia je zlepšiť jazykové kompetencie detí vo vyučovacom jazyku školy prostredníctvom podpory pri osvojovaní si vyučovacieho jazyka školy u detí, ktorých materinský jazyk sa líši od vyučovacieho jazyka školy, ktorú navštevujú a u detí, ktorých znalosť vyučovacieho jazyka školy je nižšia ako veku primeraná znalosť vyučovacieho jazyka školy.
- Jazyková podpora má deťom zabezpečiť rýchlejšie osvojenie si vyučovacieho jazyka školy.
- Podpora osvojovania si vyučovacieho jazyka školy sa realizuje integrovane v rámci vzdelávacích oblastí podľa školského vzdelávacieho programu.
- Činnosti v rámci podporného opatrenia sa sústreďujú na základnú sociálnu komunikáciu dieťaťa v spojení s určitým konaním (v bežnej sociálnej komunikácii, v hre).
- Súčasťou vzdelávacích aktivít je vizualizácia vzdelávacieho obsahu (obrázky, fotografie, obrázkovo-pojmové mapy, miniatúry, reálne predmety a pod.); podpora pre orientáciu dieťaťa v priestore, v režime dňa, v štruktúre úlohy prostredníctvom tematicky zameraných komunikačných kariet, pracovných listov, obrázkov, piktogramov a pod.

Pre koho je podporné opatrenie určené?

Deti s potrebou podpory pri osvojovaní si vyučovacieho jazyka školy, ktoré majú odlišný materinský jazyk od vyučovacieho jazyka školy, alebo pre deti cudzincov podľa § 146 školského zákona.

K podpornému
opatreniu je dostupný
sprievodný materiál

Kto sa vyjadruje:

- učiteľ, školský špeciálny pedagóg, odborný zamestnanec školy, zariadenie poradenstva a prevencie.

Kto zabezpečuje:

- materská škola,
- materská škola pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Kto poskytuje:

- učiteľ, pedagogický asistent. Jazykové kurzy pre deti cudzincov môže organizovať aj iná právnická alebo fyzická osoba po získaní akreditácie (§ 146 ods. 6 školského zákona).

g) SKVALITNENIE PODMIENOK VÝCHOVY A VZDELÁVANIA DETÍ A ŽIAKOV ZO SOCIÁLNE ZNEVÝHODNENÉHO PROSTREDIA

O čom je podporné opatrenie?

- Na skvalitnenie podmienok na výchovu a vzdelávanie detí zo sociálne znevýhodneného prostredia ministerstvo školstva poskytuje školám finančný príspevok.
- Príspevok na skvalitnenie podmienok na výchovu a vzdelávanie, môže byť použitý na úhradu nákladov na:
 - osobné náklady pedagogického asistenta alebo sociálneho pedagóga;
 - vybavenie didaktickou technikou a učebnými pomôckami;
 - účasť na aktivitách podľa § 30 ods. 6 školského zákona;
 - zabránenie prenosu nákazy prenosného ochorenia;
 - príplatok za prácu s deťmi zo sociálne znevýhodneného prostredia.

Pre koho je podporné opatrenie určené?

Dieťa zo sociálne znevýhodneného prostredia podľa § 2 písm. o) školského zákona.

Kto sa vyjadruje:

- zariadenie poradenstva a prevencie.

Kto zabezpečuje:

- materská škola,
- materská škola pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- zariadenie poradenstva a prevencie.

Kto poskytuje:

- riaditeľ školy zabezpečí pôsobenie pedagogického asistenta, sociálneho pedagóga alebo sociálneho pracovníka.

i) ZABEZPEČENIE OSOBITNÝCH FORIEM KOMUNIKÁCIE DIEŤAŤA SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM ALEBO ŽIAKA SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM SO ŠKOLOU ALEBO SO ŠKOLSKÝM ZARIADENÍM

O čom je podporné opatrenie?

- Cieľom je zabezpečiť deťom so zdravotným postihnutím, ktoré to potrebujú a vtedy, kedy to potrebujú, vhodné formy komunikácie, ktoré sú odlišné od bežne používaných foriem komunikácie v procese výchovy a vzdelávania. Zároveň sem patrí aj poskytnutie tlmočenia z posunkového jazyka do hovoreného jazyka a naopak a/alebo z posunkovanej slovenčiny do hovoreného jazyka.
- Podporné opatrenie vyžaduje dôkladnú identifikáciu jednotlivých potrieb, schopností, vývinových špecifik a bariér v komunikácii u dieťaťa so zdravotným postihnutím.
- Medzi osobitné formy komunikácie zaraďujeme najmä posunkový jazyk, Braillovo písmo, posunkovú komunikáciu, prstové znaky, augmentatívnu a alternatívnu komunikáciu.
- Patrí sem aj odzveranie, simultánny preklad, prepis hovoreného slova do písaného textu, titulkovanie, audiokomentáre, zvukové knihy, ľahko čitateľný text, prípadne aj ďalšie vhodné špecifické formy, spôsoby a prostriedky komunikácie.

K podpornému
opatreniu je dostupný
sprievodný materiál

Pre koho je podporné opatrenie určené?

Deti so zdravotným postihnutím, ktoré pri komunikácii so školou v procese výchovy a vzdelávania čelia rečovej, jazykovej, komunikačnej a/alebo informačnej bariére z dôvodu zdravotného postihnutia. Stav môže byť spôsobený viacerými poruchami, poškodeniami, obmedzeniami alebo ochoreniami.

Kto sa vyjadruje:

- zariadenie poradenstva a prevencie.

Kto zabezpečuje:

- materská škola,
- materská škola pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- zariadenie poradenstva a prevencie.

Kto poskytuje:

- pedagogický zamestnanec, odborný zamestnanec školy, tlmočník posunkového jazyka, alebo iný odborný zamestnanec zabezpečujúci osobitný spôsob komunikácie.

j) ČINNOSŤ NA PODPORU SOCIÁLNEHO ZARADENIA

O čom je podporné opatrenie?

- Cieľom podporného opatrenia je v školách vytvoriť emocionálne bezpečné prostredie, v ktorom sa všetky deti cítia oceňované, rešpektované a majú rovnaké príležitosti uspieť, čo vedie k vyššej angažovanosti detí.
- Podstatou je, aby každé dieťa, bez ohľadu na pohlavie, etnický pôvod, náboženstvo, zdravotné znevýhodnenie, sexuálnu orientáciu, sociálno-ekonomické postavenie a iné osobné charakteristiky či potreby, bolo súčasťou všetkých aspektov života školy. Sociálne zaradenie nie je len o tolerovaní odlišností; ale ide o aktívne prijatie a zaradenie každého dieťaťa do štruktúry školy.
- Je to dlhodobý proces, ktorý zahŕňa odstraňovanie bariér, ktoré bránia určitým skupinám plne sa zapojiť do spoločnosti. Bariérou môže byť diskriminácia, predsudky, nerovnaký prístup k zdrojom a príležitostiam a iné. Sociálne zaradenie zdôrazňuje dôležitosť uznávania a podpory rozmanitosti a pocitu spolupatričnosti pre všetkých členov komunity.

Pre koho je podporné opatrenie určené?

Pre všetky deti, s dôrazom na tie, u ktorých môže nastať problém so sociálnym zaradením.

Najmä pre deti:

- so zdravotným znevýhodnením;
- z iných kultúr ako je kultúra školy;
- cudzincov, utečencov, odídencov;
- ktoré sú dieťaťom z rodiny v hmotnej núdzi;
- po dlhodobej absencii v škole;
- s predpokladom byť sociálne vylúčené;
- s nadaním a iné.

K podpornému
opatreniu je dostupný
sprievodný materiál

Kto sa vyjadruje:

- učiteľ, školský špeciálny pedagóg, odborný zamestnanec školy a zariadenie poradenstva a prevencie.

Kto zabezpečuje:

- materská škola,
- materská škola pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- zariadenie poradenstva a prevencie.

Kto poskytuje:

- pedagogický zamestnanec, odborný zamestnanec, školský podporný tím, iné osoby na základe zmluvy.

m) ZABEZPEČENIE PÔSOBNIA PEDAGOGICKÉHO ASISTENTA V TRIEDE

O čom je podporné opatrenie?

- Cieľom je vyrovnávať príležitosti detí a pomoc pri prekonávaní bariér v ich výchove a vzdelávaní prostredníctvom pôsobenia pedagogického asistenta. Náplň poskytovania podporného opatrenia je totožná s náplňou práce pedagogického asistenta, ktorý podporné opatrenie realizuje.
- Náplň práce pedagogického asistenta určuje riaditeľ školy v súlade s platnou legislatívou a s kompetenciami pedagogického asistenta ako pedagogického zamestnanca. Pedagogický asistent vykonáva svoju činnosť v súlade s pracovnou náplňou v rámci svojej pracovnej zmluvy.
- Pedagogický asistent pomáha deťom prekonávať architektonické, informačné, jazykové, zdravotné, sociálne a kultúrne bariéry.
- V priebehu výchovno-vzdelávacej činnosti napríklad pomáha vytvárať podporujúcu a priateľskú atmosféru s rešpektujúcimi vzťahmi, demokratickými pravidlami a tímovou spoluprácou.
- Asistuje s porozumením inštrukcie zadaných úloh (podľa potreby dieťaťa v preferovanej forme komunikácie), pomáha pri narábaní, údržbe, nasadzovaní a skladaní zdravotných pomôcok, ako sú barle, vozíky, načúvacie prístroje a mnohé iné.
- Vyššie uvedené príklady činností pedagogický asistent nevykonáva v plnom rozsahu v každej skupine detí.

K podpornému
opatreniu je dostupný
sprievodný materiál

Pre koho je podporné opatrenie určené?

Všetky deti zo skupiny (zväčša triedy), v ktorej pedagogický asistent pôsobí, na základe aktuálnych potrieb jednotlivých detí.

Kto sa vyjadruje:

- zariadenie poradenstva a prevencie.

Kto zabezpečuje:

- materská škola,
- materská škola pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Kto poskytuje:

- pedagogický asistent.

n) POSKYTOVANIE ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI

O čom je podporné opatrenie?

- Cieľom podporného opatrenia je poskytnúť dieťaťu so špecifickou zdravotnou diagnózou potrebnú zdravotnú starostlivosť, ktorá je nevyhnutná v čase jeho pobytu v škole.
- Zdravotná starostlivosť je poskytovaná v súlade so štandardnými diagnostickými a terapeutickými postupmi napríklad prostredníctvom nasledovných činností:
 - sledovanie a posudzovanie zdravotného stavu dieťaťa;
 - meranie, posudzovanie a zaznamenávanie vitálnych funkcií;
 - aplikovanie liekov všetkými dostupnými formami;
 - odoberanie biologického materiálu;
 - orientačné vyšetrenie krvi pomocou glukomera;
 - podávanie stravy sondou alebo cez gastrostómiu;
 - hodnotenie stavu výživy a dohliadanie nad dodržiavaním dietetického stravovania dieťaťa v škole;
 - starostlivosť o optické pomôcky (napríklad okuliare), protézy a pod.;
 - podpora pri starostlivosti o sluchové pomôcky (načúvacie prístroje, kochleárne implantáty a iné.

Pre koho je podporné opatrenie určené?

Deti, ktorým z ich zdravotného stavu a/alebo zdravotného znevýhodnenia vyplýva potreba zdravotnej starostlivosti počas pobytu v škole.

Kto sa vyjadruje:

- učiteľ, školský špeciálny pedagóg, odborný zamestnanec školy, zariadenie poradenstva a prevencie.

Kto zabezpečuje:

- materská škola,
- materská škola pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Kto poskytuje:

- zdravotnícky pracovník (podľa § 152a školského zákona).

o) ZABEZPEČENIE SEBAOBSLUŽNÝCH ÚKONOV PODĽA OSOBITNÉHO PREDPISU 80C) V ČASE VÝCHOVNO-VZDELÁVACIEHO PROCESU

O čom je podporné opatrenie?

- Cieľom podporného opatrenia je zabezpečiť sebaobslužné úkony dieťaťa počas výchovno-vzdelávacej činnosti podľa jeho potrieb a v súlade s prílohou č. 4 Zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- Ide o nasledovné oblasti činností: osobná hygiena, stravovanie a dodržiavanie pitného režimu, vyprázdňovanie, obliekanie, vyzliekanie, mobilita, motorika, dodržiavanie liečebného režimu.
- Rozsah je nutné prispôbiť individuálnym potrebám dieťaťa a podmienkam školy. Pri voľbe rozsahu a intenzity poskytovania podporného opatrenia sa zohľadňuje najmä vek dieťaťa, dostupnosť a bezpečnosť prostredia a služieb dostupných v škole.
- Niektoré deti môžu potrebovať neustálu starostlivosť, zatiaľ čo iné budú potrebovať pomoc najmä pri presunoch alebo pri používaní toalety.
- Maximálny rozsah je zabezpečenie podporného opatrenia počas celej výchovno-vzdelávacej činnosti v škole.

K podpornému
opatreniu je dostupný
sprievodný materiál

Pre koho je podporné opatrenie určené?

Deti, ktoré majú obmedzenia vo vykonávaní sebaobslužných úkonov.

Kto sa vyjadruje:

- zariadenie poradenstva a prevencie.

Kto zabezpečuje:

- materská škola,
- materská škola pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- zariadenie poradenstva a prevencie.

Kto poskytuje:

- osobný asistent, pomocný vychovávateľ, rodičovský asistent alebo nepedagogický zamestnanec zabezpečujúci sebaobslužné úkony.

p) POSKYTNUTIE ŠPECIÁLNYCH EDUKAČNÝCH PUBLIKÁCIÍ A KOMPENZAČNÝCH POMÔCOK

O čom je *podporné opatrenie*?

- Cieľom je stimulovať aktivitu dieťaťa a zvyšovať jeho motiváciu v učení sa využívaním špeciálnych edukačných publikácií (v printovej, zvukovej, elektronickej alebo inej forme, napríklad v reliéfno-bodovom písme) a špeciálnych kompenzačných pomôcok.
- Špeciálne učebné a kompenzačné pomôcky majú za cieľ zabezpečiť prekonanie bariér pri dosahovaní optimálneho výsledku vo výchovno-vzdelávacej činnosti, efektívne a samostatne umožniť dieťaťu zažívať úspech pri nadobúdaní vedomostí, zručností a spôsobilostí a eliminovať potrebu ďalšej asistencie zo strany okolia.
- Po zabezpečení špeciálnej edukačnej publikácie či kompenzačnej pomôcky je nutné dieťa zaučiť ako efektívne, bezpečne a podľa možnosti samostatne s publikáciou či pomôckou narábať.
- V niektorých situáciách môže byť nutná aj komunikácia a poučenie pre zákonných zástupcov.

K podpornému opatreniu je dostupný sprievodný materiál

Pre koho je podporné opatrenie určené?

Deti, pre ktoré je nástrojom k dosiahnutiu cieľov výchovno-vzdelávacej činnosti konkrétna kompenzačná a špeciálna edukačná pomôcka, ako aj špeciálne edukačné publikácie. Spravidla ide o deti so zdravotným znevýhodnením.

Kto sa vyjadruje:

- zariadenie poradenstva a prevencie.

Kto zabezpečuje:

- materská škola,
- materská škola pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Kto poskytuje:

- učiteľ, pedagogický asistent alebo školský špeciálny pedagóg, odborný zamestnanec alebo školský podporný tím.

q) ZABEZPEČENIE ÚPRAVY PRIESTOROV ŠKOLY URČENÝCH NA PODPORU VNÍMANIA A NADOBÚDANIE ZRUČNOSTÍ

O čom je podporné opatrenie?

- Cieľom podporného opatrenia je vytvoriť v školách priestor a podmienky s dlhodobým efektom na rozvoj rôznych oblastí vývinu; na rehabilitáciu, oddych a relaxáciu pod odborným vedením napríklad na bezpodnetový oddych; na stimuláciu zmyslového vnímania; na nadobúdanie zručností spojených s využívaním kompenzačných a špeciálno-edukačných pomôcok.
- Potrebné je zabezpečiť izolované miestnosti alebo prispôbiť časti miestností s cieľom vytvorenia priestoru na podporu zmyslového vnímania, elimináciu vnútornej tenzie, uspokojenie vnútorných potrieb dieťaťa alebo podporu kognitívnych schopností a manuálnych zručností detí.
- Miestnosti zamerané na spomínaný účel sú napríklad:
 - multisenzorické miestnosti;
 - bezpodnetové miestnosti;
 - relaxačný kútik;
 - miestnosti na nadobúdanie zručností spojených s využívaním kompenzačných a špeciálno-edukačných pomôcok;
 - miestnosť pre špeciálneho pedagóga a odborného zamestnanca;
 - miestnosť pre zdravotnú sestru.

Pre koho je podporné opatrenie určené?

Deti, pre ktoré je nástrojom dosiahnutia výchovno-vzdelávacích cieľov využitie možností takejto miestnosti alebo časti miestnosti, najmä deti so zdravotným znevýhodnením.

Kto sa vyjadruje:

- učiteľ, školský špeciálny pedagóg, odborný zamestnanec školy, zariadenie poradenstva a prevencie.

Kto zabezpečuje:

- materská škola,
- materská škola pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Kto poskytuje:

- riaditeľ školy - zabezpečí miestnosť alebo konkrétnu časť miestnosti, ktorú môžu deti využívať pod vedením pedagogických a odborných zamestnancov školy alebo školského podporného tímu; miestnosť špeciálno-pedagogickej podpory si môže škola vytvoriť podľa vlastných možností a potrieb, ktoré identifikuje v spolupráci so zariadením poradenstva a prevencie.

r) ODSTRANOVANIE FYZICKÝCH BARIÉR V PRIESTOROCH ŠKOLY ALEBO ŠKOLSKÉHO ZARIADENIA A ORGANIZAČNÝCH BARIÉR PRI VÝCHOVE A VZDELÁVANÍ

O čom je podporné opatrenie?

- Cieľom podporného je odstrániť bariéry (najmä fyzické) a sprístupniť vzdelávanie a školské prostredie pre dieťa so zdravotným znevýhodnením a ostatné deti tak, aby zodpovedali ich výchovno-vzdelávacím potrebám.
- Primerané úpravy majú byť v súlade s legislatívou a ďalšími usmerneniami a metodickými materiálmi (najmä Manuálom debarierizácie škôl a školských zariadení, 2022) navrhnuté a realizované tak, aby podporovali začleňovanie detí počas celého procesu výchovy a vzdelávania.
- Manuálom debarierizácie škôl a školských zariadení je dostupný na webovom sídle Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky.
- Pri budovaní nových škôl sa uplatňuje univerzálne navrhovanie a univerzálny dizajn.
- Úprava prostredia školy môže byť výrazným podporným mechanizmom, ktorý priamo nielen prispeje k vytvoreniu inkluzívneho prostredia, ale aj efektívnym prostriedkom k dosiahnutiu výchovno-vzdelávacích cieľov.

Pre koho je podporné opatrenie určené?

Deti so zdravotným znevýhodnením a ostatné deti, ktorým vyvstane potreba eliminácie rôznych druhov bariér - psychických, fyzických, technologických, informačných, komunikačných a pod.

Kto sa vyjadruje:

- učiteľ, školský špeciálny pedagóg, odborný zamestnanec školy, zariadenie poradenstva a prevencie.

Kto zabezpečuje:

- materská škola,
- materská škola pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- zariadenie poradenstva a prevencie.

Kto poskytuje:

- riaditeľ školy.

s) ZABEZPEČENIE DIÉTNEHO STRAVOVANIA

O čom je podporné opatrenie?

- Cieľom podporného opatrenia je poskytnúť priestor v zariadeniach školského stravovania aj pre stravovanie detí so zdravotnými obmedzeniami tak, aby ich pobyt v školách bol rovnocenný s ostatnými deťmi.
- Diétna strava v zariadení školského stravovania je nevyhnutná pre deti s vybranými diagnózami (napríklad cukrovka, potravinové alergie a podobne).
- Podávanie diétnej stravy umožní týmto deťom účasť aj na popoludňajších výchovno-vzdelávacích aktivitách, posilní ich socializáciu a má priaznivý vplyv na zamestnanosť ich rodičov.
- Diétne stravovanie je rozdelené do troch skupín na základe 3 druhov diét:
 - šetriaca - pri ochoreniach tráviaceho traktu, pri obezite;
 - diabetická - pri zvýšenej hladine krvného cukru – cukrovke;
 - bezgluténová (bezlepková) – pri poruche vstrebávania lepku.

Pre koho je podporné opatrenie určené?

Deti s potravinovou intoleranciou a diagnózou vyžadujúcou diétnu stravu.

Kto sa vyjadruje:

- učiteľ, školský špeciálny pedagóg, odborný zamestnanec školy, zariadenie poradenstva a prevencie.

Kto zabezpečuje:

- zariadenie školského stravovania (podľa § 145a ods. 2 písm. s) školského zákona).

Kto poskytuje:

- kuchár.

t) PREVENCIA NA PODPORU FYZICKÉHO ZDRAVIA, DUŠEVNÉHO ZDRAVIA A PREVENCIA VÝSKYTU RIZIKOVÉHO SPRÁVANIA

O čom je podporné opatrenie?

- Cieľom podporného opatrenia je systematicky posilňovať schopnosti detí, ktoré majú priamy vplyv na ich optimálny zdravý vývin a formovanie primeraných postojov v oblasti fyzického a duševného zdravia a vedú k znižovaniu prejavov a výskytu rizikového správania.
- Cieľom opatrenia je tiež predchádzať vzniku poruchy duševného a fyzického zdravia u detí prostredníctvom realizovania podporných aktivít zameraných na rozvoj ich subjektívnej pohody (psychickej, sociálnej a fyzickej). Programy a aktivity na podporu fyzického zdravia sa zameriavajú na podporu primeranej fyzickej kondície dieťaťa, zdravého životného štýlu, starostlivosti o fyzické zdravie a bezpečnosti.
- Programy a aktivity na podporu duševného zdravia a psychickej odolnosti sa zameriavajú najmä na posilnenie úspešnej adaptácie dieťaťa na školu, posilnenie schopnosti sebahodnotenia, schopnosti kritického myslenia, rozvíjanie pozitívnych vzťahov v triede a s ostatnými účastníkmi výchovno-vzdelávacej činnosti a posilnenie schopnosti zvládať psychicky náročné situácie (napr. rovesnícky konflikt, vyrovnanie sa s úspechom alebo neúspechom a pod.).
- Programy a aktivity na prevenciu rizikového správania sa zameriavajú na formovanie žiaduceho postoja dieťaťa k rizikovému správaniu, v prípade výskytu rizikového správania aj na eliminovanie/odstránenie jeho prejavov. Významný priestor sa venuje najmä programom zameraným na prevenciu šikany.

Pre koho je podporné opatrenie určené?

Všetky deti školy.

K podpornému
opatreniu je dostupný
sprievodný materiál

Kto sa vyjadruje:

- bez vyjadrenia.

Kto zabezpečuje:

- materská škola,
- materská škola pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- zariadenie poradenstva a prevencie.

Kto poskytuje:

- školský podporný tím, odborný zamestnanec, pedagogický zamestnanec, odborný zamestnanec zariadenia poradenstva a prevencie alebo externý subjekt.

u) KRÍZOVÁ INTERVENCIA

O čom je *podporné opatrenie*?

- Cieľom podporného opatrenia je poskytnúť deťom odbornú starostlivosť zameranú na špecifické obdobie v ich živote po krízovej udalosti. Krízová intervencia predstavuje podpornú sieť opatrení zameraných na stabilizáciu jednotlivca, skupiny, prinavrátenie pocitu bezpečia a posilnenie vlastných kompetencií v práci s emóciami, zvládacími stratégiami, redukciu stresu a nastavenie ďalších opatrení po krízovej udalosti. Každý poskytovateľ krízovej intervencie by mal mať vypracovaný krízový plán (v súlade so štandardom odbornej činnosti Krízová intervencia, VÚDPaP). Je to plán postupu riešenia krízových situácií.
- Krízová udalosť je akákoľvek udalosť, alebo sekvencia udalostí, ktorá prekoná bežné zvládacie mechanizmy jednotlivca. Niektoré majú charakter špecifickej krízovej situácie. Sú to udalosti:
 - s obzvlášť závažným dopadom na školskú komunitu a spoločnosť;
 - s potenciálom polarizovať spoločnosť;
 - s väčším počtom mŕtvych a zranených;
 - s históriou riešenia tráum a strát v školskej komunite v poslednom roku;
 - s väčším počtom zasiahnutých (trieda, celá škola);
 - s obzvlášť zraniteľnou alebo traumatizovanou populáciou v školskej komunite;
 - vysoko sledované médiami.

Pre koho je *podporné opatrenie* určené?

Všetky deti zasiahnuté krízovou udalosťou v škole.

K podpornému opatreniu je dostupný sprievodný materiál

Kto sa vyjadruje:

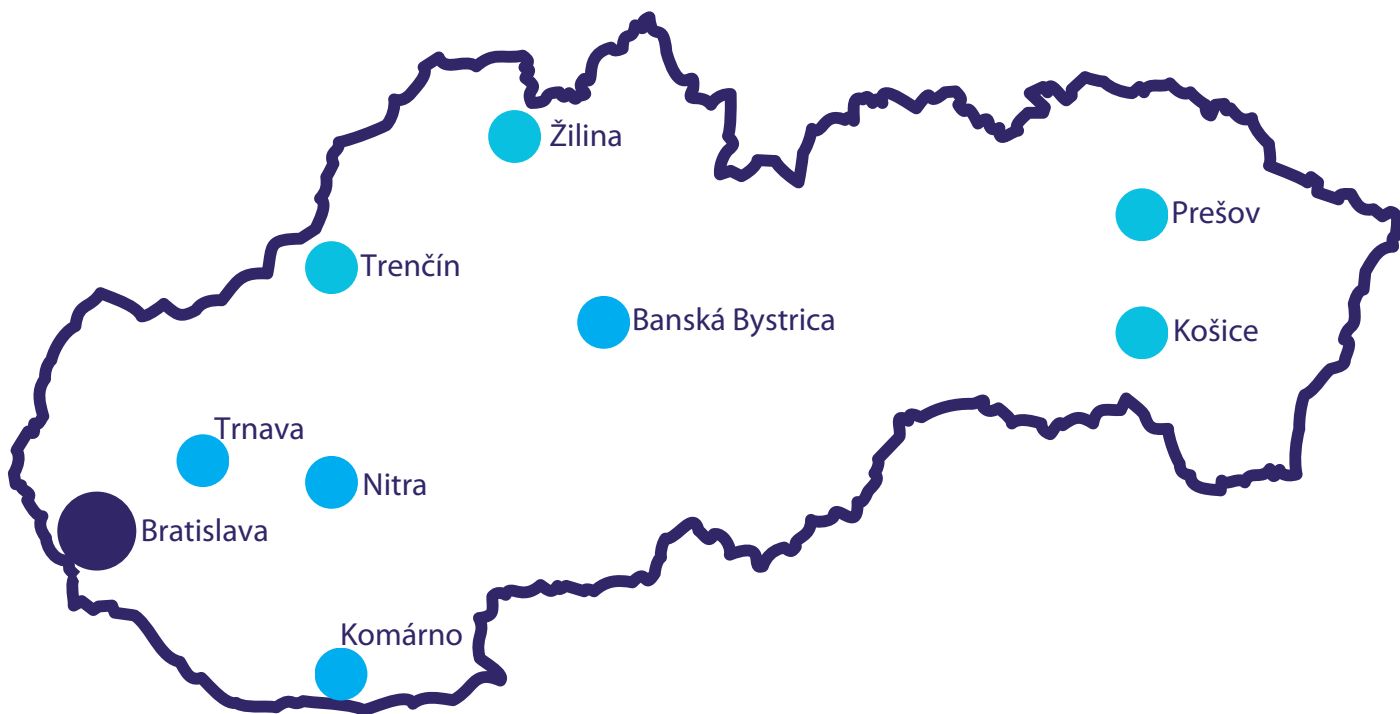
- bez vyjadrenia.

Kto zabezpečuje:

- materská škola, materská škola pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, centrum poradenstva a prevencie.

Kto poskytuje:

- školský špeciálny pedagóg a/alebo odborný zamestnanec školy v spolupráci s centrom poradenstva a prevencie, alebo odborný zamestnanec centra poradenstva a prevencie. Podmienkou na realizáciu krízovej intervencie je absolvovanie akreditovaného vzdelávania v krízovej intervencii a nadobudnutie potrebných kompetencií pre prácu s detskou skupinou.

Krajské pracovisko v Bratislave

Adresa: Ševčenkova 11, 850 05 Bratislava
E-mail: sekretariat.ba@nivam.sk

Krajské pracovisko v Trenčíne

Adresa: Pod Sokolicami 14, 911 01 Trenčín
E-mail: sekretariat.tn@nivam.sk

Krajské pracovisko v Prešove

Adresa: Ul. T. Ševčenka 11, 080 20 Prešov
E-mail: sekretariat.po@nivam.sk

Krajské pracovisko v Trnave

Adresa: Lomonosovova 2797/6, 917 08 Trnava
E-mail: sekretariat.tt@nivam.sk

Krajské pracovisko v Žiline

Adresa: Hodžova 20, 010 01 Žilina
E-mail: sekretariat.za@nivam.sk

Krajské pracovisko v Košiciach

Adresa: Južná trieda 10, 040 01 Košice
E-mail: sekretariat.ke@nivam.sk

Krajské pracovisko v Nitre

Adresa: Cabajská 6, 949 01 Nitra
E-mail: sekretariat.nr@nivam.sk

Krajské pracovisko v Banskej Bystrici

Adresa: Horná 97, 974 01 Banská Bystrica
E-mail: sekretariat.bb@nivam.sk

Pracovisko v Komárne

Adresa: Dôstojnícky pavilón, Pevnostný rad 3, 945 01 Komárno,
E-mail: sekretariat.kn@nivam.sk

Katalóg podporných opatrení online

Online Katalóg podporných opatrení nájdete na webovej stránke www.podporneopatrenia.minedu.sk.

Všetky informácie k inkluzívnemu vzdelávaniu sú zverejnené aj na webovej stránke www.nivam.sk.